

Вх. № 50/14.02.2023

До
Проф. д-р Любомир Димитров Спасов, дм
Председател на научното жури,
определено със заповед № РД-38-25/ 19.01.2023 г
Ректора на СУ „Св.Кл.Охридски“
Проф.дфн Анастас Герджиков

В отговор на Протокол № 1/05.01.2023 г.
Представям на Уважаемото жури рецензия,
относно конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент“
по научната специалност „Ушно-носно-гърлени болести“
от професионалното направление „7.1.Медицина“,
обявен от СУ „Св.Кл.Охридски“ – София и публикувано в ДВ, бр.92 от
18.XI.2022
С единствен кандидат: гл.ас. д-р Димитрина Тодорова Едрева, д.м.

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. д-р Валентин Костов Стоянов, д.м.

Ръководител на Катедрата по оториноларингология и офталмология
Медицински факултет, Тракийски университет, гр. Стара Загора
Член на научното жури / заповед № РД-38-25/ 19.01.2023 г.
на Ректора на СУ „Св.Кл.Охридски“

Адрес:

ул. „Ген. Гурко“ № 75, вх.Б, ап.13

Гр. Стара Загора

Тел. № 0888-611104

e-mail: valentin.stoyanov@trakia-uni

I. Професионално развитие на кандидата.

Д-р Димитрина Тодорова Едрева е родена на 11.08.1964 г.. През 1988 година завършва медицина във ВМИ – София, като след дипломирането си започва работа като лекар-ординатор в отдел „Медицинска паразитология на ХЕИ-Благоевград. На 28.01.1991, след спечелен конкурс е назначена за лекар в Клиниката по УНГ болести на НМТБ-София. Веднага след това започва специализация и през 1995 година придобива специалност „Ушно-носно-гърлени болести“. По-късно посещава и курсове за следдипломна квалификация, основно в областта на аудиологията и ринометрията. Това ѝ дава основание да прояви интерес и към научно-изследователската работа като подготвя докторска теза на тема: „Обективна диагностика при хипертрофия на назофарингеалната тозила“ и след успешна защита през 2014 година ѝ е присъдена образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Оториноларингология“ от професионално направление „Медицина“. През 2010 година отново след конкурс е назначена за редовен асистент в Катедрата по УНГ болести на Медицински факултет при Софийски университет „Св.Климент Охридски“, а две години по-късно (2016) е избрана за гл.асистент в същата Катедра, на която длъжност е и досега.

Д-р Димитрина Тодорова Едрева е завършен специалист по оториноларингология, владеещ отлично съвременните диагностични методики в специалността Ушно-носно-гърлени болести, хирургия на глава и шия, особено в областта на детската оториноларингология и ринологията. Притежава необходимите теоретични, методични и практически умения за развитие на съвременната научно-изследователска дейност в областта на оториноларингологията. Доказателство за това са немалкият брой научни публикации в авторитетни наши и чужди специализирани медицински издания, представени в документацията за настоящият конкурс за заемане на АД „Доцент“.

II. Документите на Д-р Димитрина Тодорова Едрева, дм, отговарят на изискванията в ПРАВИЛНИКА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“. Подредени са много добре и съдържат достатъчно доказателствен материал.

III. Оценка на научните трудове:

(Обща оценка на научната продукция и публикационната активност)

Д-р Димитрина Тодорова Едрева участва в конкурса с 54 научни публикации, от които 51 в научни списания (в т.ч. дисертационен труд, автореферат и монография) и 3 – публикувани в пълен текст в сборници от научни конференции. Видно от представения доказателствен материал (справка от ЦМБ на МУ-София, изх. No. 407/14.07.2022) кандидатката има 14 положителни цитирания, от които 13 в български източници и един – в чуждестранни такива. Успоредно с това, има немалко участия в наши и международни научни форуми с доклади и съобщения (10).

Темите, застъпени в научната продукция на кандидата са твърде разнообразни и представляват оправдан интерес за съвременните изследователи.

Д-р Димитрина Тодорова Едрева има оригинален принос при проучването на едно от често срещаните заболявания при децата у нас – увеличените аденоидни вегетации и съпътстващите ги усложнения . За първи път в България тя извършва научно проучване, относно обективното изследване на носоглътката чрез сравнителна оценка на няколко методики - акустична ринометрия, назална ендоскопия, образна диагностика. Пак за първи път у нас се прави критична оценка на данните от обективно изследване на аденоидните вегетации и необходимостта от хирургично лечение. Не на последно място бих посочил и усилията на Д-р Едрева при интерпретиране на данните от акустичната ринометрия при деца с аденоидни вегетации и серозен среден отит

Д-р Димитрина Тодорова Едрева представя немалък брой публикации, насочени към проблемите на увеличените аденоидни вегетации при децата, тяхната етиология, обективните методи на изследване и определяне на индикациите за оперативно лечение на пациентите(25, 31, 32, 40). Представено е едно от малкото по рода си в последните десетилетия у нас проучване на връзката между акустичната ринометрия и коректното поставяне на диагноза при уголемените аденоидни вегетации(14, 24, 29, 33, 38, 39).

Както споменахме по-горе, Д-р Димитрина Тодорова Едрева проявява определен интерес към проблемите на детската оториноларингология. Наред с дисертацията си, посветена на обективната диагностика при хипертрофия на назофарингеалната тонзила, тя публикува и монография, посветена на диагностичната стойност на акустичната ринометрия и аденоидните вегетации. Освен това, в своето научно творчество тя засяга и темата, свързана с острите отити при грипни и други респираторни инфекции (13, 16,23). Описва детайлно и някои особени форми на заболяванията на средното ухо(17).

В самостоятелен обзор са обобщени възможностите и особеностите при прилагането на различни диагностични техники по отношение болестите на носа и околоносните кухини (43) – статия с определена полза за широк кръг специалисти-оториноларинголози.

Научните дирения и постижения на Д-р Димитрина Тодорова Едрева не се ограничават само в рамките на споменатото до тук. Особен интерес представляват и няколко публикации, посветени на хирургичните техники в областта на отохирургията. Демонстрира собствени резултати от прилагането на стапедотомията, тимпаноосикулопластика, възстановяване на радикално оперирано ухо и др. (46, 47, 48). Резултатите могат да бъдат определени като зрели и демонстрират предимства по отношение редуциране на оперативната травма при уязвими пациенти. Част от проучванията си посвещава на честотата на някои специфични и не толкова често срещани усложнения в отохирургията, като кохлеарните увреждания при операции на стремето и отоликвореята (44, 45).

Друга тема в научното творчество на Д-р Димитрина Тодорова Едрева е свързана с оперативното лечение на патологичните процеси на носа и синусите. Описани са основни хирургични техники и резултатите от тях(19).

Сред представените ми за рецензиране статии са и множество такива, посветени на проблема за третата сливица, методите за нейното диагностициране,

интердисциплинарният подход при определяне на индикациите за консервативно и оперативно лечение (24, 25, 28, 31, 32, 33).

Не на последно място бих отбелязал онези публикации, които са свързани с порядко срещани, но от съществено значение не само за науката, а и за практиката теми. Сред представените публикации са:

- Свързани с рисковете и поведението при деца с чужди тела в долните дихателни пътища(20).
- Описание на случай с наличие на дълбоки липоми в шийната област (15).
- Представяне на ретракционен джоб като особена форма на хроничен среден отит(17).

Публикациите на Д-р Димитрина Тодорова Едрева не остават незабелязани от научните търсения на колеги и от представената справка става видно, че са намерени общо 14 цитирания на тези публикации, от които едно в международно издание.

Умението ѝ за работа в екип се потвърждава и от ангажиментите ѝ като лидер на екипа, въвел Програмата за Национален слухов скрининг на новородени в УМБАЛ"Лозенец". Като такъв, тя е обучила и обучава лекари и акушерки за извършване на изследването в лечебното заведение.

Д-р Димитрина Тодорова Едрева членува в следните професионални и научни сдружения:

1. Български Лекарски Съюз (БЛС).
2. Българско Ринологично Сдружение (БРС)
3. Българското Национално Сдружение по Оториноларингология, хирургия на глава и шия.
4. Асоциация на лекарите по оториноларингология „Проф. д-р Стоян Белинов – ИСУЛ”

Д-р Димитрина Тодорова Едрева има впечатляваща учебна натовареност – между 360 и 485 часа годишно води занятия по Оториноларингология (УНГ-болести) за студенти по медицина, видно от представената справка от Медицинския факултет на СУ „Св.Кл.Охридски“, София.

Разглеждайки цялостната дейност, научното развитие и професионалната кариера на Д-р Димитрина Тодорова Едрева могат да се направят следните заключения, относно оригиналните му приноси със значим научно-практичен характер:

- За първи път в България се извършва научно проучване за обективно изследване на носоглътката чрез сравнителна оценка на няколко методики (акустична ринометрия, назална ендоскопия, образна диагностика).

- За първи път се интерпретира проблемът от обективно изследване на аденоидните вегетации и се прави критична оценка на данните за необходимостта от хирургично лечение.

- За първи път у нас се разглеждат данните от акустична ринометрия при деца с аденоидни вегетации и серозен среден отит.

- Въведени са в практиката обективни диагностични техники при заболявания на носа и околоносните кухини.

- Разглежда се честотата на патологичните изменения при работещи в железопътния транспорт в околоносните кухини и средното ухо.

- Обсъждат се хирургичните техники на септопластика при патологични процеси в носа и синусите у възрастни и деца.

- Обсъждат се хирургични методи при операции на стремето и вероятността за кохлеарни увреждания при някои от тях.

- За първи път с акустична ринометрия се проследяват резултатите от аденоидектомия при деца с хипертрофия на назофарингеалната тонзила и вероятността за възможни рецидиви.

IV. Обща оценка за съответствието на кандидата по отношение на задължителните условия, количествените критерии и наукометричните показатели, съгласно ПРАВИЛНИКА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЪЛЖНОСТИ В СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

Задължителни количествени наукометрични критерии при заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ в СУ „Св. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ” – София.

Група показатели	Съдържание	Минимални изисквания	Оценка на кандидата
А	Показател 1	50 т.	50 т.
В	Показател 3 или 4	100 т.	100т.
Г	Показатели 5-9	200 т.	1617,5 т.
Д	Показатели 10-12	50 т.	205 т.
Е	Показатели 13-22	-	100 т.
ОБЩО		400 т.	758,48 т.

Д-р Димитрина Тодорова Едрева кандидатства с повече от изискуемия брой публикации в наши и международни списания(същото се отнася и за положителните цитирания), автор е на една монография. Кандидатът покрива всички критерии за участие в конкурса и надхвърля значително всички от тях(с изключение на група показатели А и В).

Д-р Димитрина Тодорова Едрева е доказан учен и университетски преподавател, с подчертан афинитет към новостите в оториноларингологията, не спира да се усъвършенства, умее да завладява аудиторията, да мотивира студентите и младите учени за постижения в новостите в медицината.

Личните ми впечатления от Д-р Димитрина Тодорова Едрева са: прекрасен лекар, изявен учен в своята област, чудесен преподавател, владеещ младежката аудитория, лидер в професията. Умението ѝ да работи отлично в екип, да ръководи успешно отбор специалисти от различни поколения, преобладаващо млади хора и свободното владеене на чужд език само допълва палитрата от положителни качества, споменати по-горе.

Заключение:

Представените в конкурса научни трудове на Д-р Димитрина Тодорова Едрева , доктор по медицина са в областта на научната специалност оториноларингология и отговарят напълно на критериите от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПУРПНСЗАД в Софийски университет „Св.Климент Охридски” – София за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“.

Д-р Димитрина Тодорова Едрева показва безспорна широта в своята научна, клинична и учебно-преподавателска активност.

Давам категорична положителна оценка за цялостната дейност на Д-р Димитрина Тодорова Едрева и призовавам безрезервно членовете на почитаемото научно жури да гласуват положително тя да бъде избрана на академичната длъжност „Доцент по оториноларингология”.

14.02.2023 г.

Рецензент и член на научното жури:

/проф. д-р Валентин Костов Стоянов, д.м./

